

อิทธิพลและความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น

อิทธิพลที่เกิดจากครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพ หากครอบครัวมีการศึกษาและถ่ายทอดสิ่งที่ดี เด็กจะซึมซับสิ่งที่ดี แต่ถ้าครอบครัวมีปัญหา เช่น ยาจน การศึกษาน้อย พฤติกรรมไม่เหมาะสม เด็กอาจซึมซับพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมาด้วย

อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อวัยรุ่น

ครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาการวัยรุ่น ปัญหาส่วนใหญ่ของวัยรุ่น มักมีสาเหตุมาจากครอบครัว ดังนั้น การแก้ปัญหาจึงควรเริ่มที่ครอบครัวก่อน

พ่อแม่ควรมีบทบาท ดังนี้

- 1 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ใกล้ชิดและสม่ำเสมอ
- 2 เป็นแบบอย่างที่ดี มีวินัย และแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง
- 3 เอาใจใส่เข้าใจกับสิ่งที่ตกลงกันได้
- 4 เปิดโอกาสให้ทำสิ่งที่ชอบ/ถนัดและได้รับการชมเชย
- 5 ให้อำนาจในพฤติกรรมที่ดี ด้วยคำชมเชย/กำลังใจ
- 6 ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพรอบด้าน
- 7 ช่วยให้อ่านหนังสือ ทั้งความชอบ ความถนัด เอกสารทางเพศ
- 8 หาพฤติกรรมอื่นมาทดแทนสิ่งที่ไม่เหมาะสม
- 9 สนับสนุนกลุ่มเพื่อนที่ดี และเปิดโอกาสให้เรียนรู้ด้วยตนเอง
- 10 ฝึกให้รู้จักจัดการความเสี่ยงและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ความคาดหวังของครอบครัวต่อการพัฒนาการของวัยรุ่น

- 1 มีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม
- 2 ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ขยัน อดทน และมีทักษะในการดำเนินชีวิต
- 3 มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มแอลกอฮอล์
- 4 ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี
- 5 มีกิริยามารยาทที่งดงาม เคารพผู้ใหญ่
- 6 ซื่อสัตย์ เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- 7 เติบโตอย่างรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง
- 8 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้มีพระคุณ
- 9 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สิ่งแวดล้อม
- 10 มีระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของครอบครัว

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น

เพื่อนมีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของวัยรุ่น สามารถชักจูงไปในทางที่ดีหรือไม่ดี การเลือกคบเพื่อนที่ดี จึงช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

ลักษณะความสัมพันธ์ของเพื่อนในแต่ละช่วงวัย

วัยรุ่นตอนต้น (13-14 ปี)

ความสัมพันธ์อยู่ในรูปการมีกิจกรรมร่วมกัน ต้องการเพื่อนที่เข้าใจกัน

วัยรุ่นตอนกลาง (15-16 ปี)

มีความสัมพันธ์มากขึ้น ช่วยทำกิจกรรมร่วมกัน ห่วงใยความไว้วางใจ

วัยรุ่นตอนปลาย (17-18 ปี)

ความสัมพันธ์มั่นคงและราบเรียบ มีวุฒิภาวะมากขึ้น

เป้าหมายชีวิตช่วงวัยรุ่น

1 ค้นหาอัตลักษณ์ แสวงหาตัวตน และเป็นตัวของตัวเอง

2 ทำหน้าที่ทางสังคม รวมกลุ่มหาเพื่อน หาอาชีพ

3 ทำหน้าที่ทางชีวิตวัยผู้ใหญ่ แสวงหาความสุข รับผิดชอบ

ความคาดหวังของเพื่อนต่อการพัฒนาการของวัยรุ่น

แสดงออกถึงเอกลักษณ์ เช่น การแต่งกาย คำพูด พฤติกรรม ตามที่ตนชอบ

ใช้เวลาเพื่อนมากขึ้น ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน

รักและซื่อสัตย์ ต่อกลุ่มเพื่อน ช่วยเหลือและไว้วางใจกัน

ยอมรับในความแตกต่าง แต่คาดหวังให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมและดำรงเหมือนกัน

อิทธิพลจากโรงเรียนและชุมชน

อิทธิพลของโรงเรียนที่มีต่อวัยรุ่น

โรงเรียนเปรียบเสมือนครอบครัวที่สอง วัยรุ่นใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่โรงเรียน จึงทำหน้าที่แทนครอบครัว โดยจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น

1 ประยุกต์เนื้อหาในวิชาเรียน

2 จัดกิจกรรมที่หลากหลาย

3 ให้การแนะแนวและคำปรึกษา

4 เป็นศูนย์กลางกิจกรรมนอกเวลาวิชาการ

ความคาดหวังของโรงเรียนต่อการพัฒนาการของวัยรุ่น

- ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รับผิดชอบต่อการเรียน คิดเป็น วิเคราะห์เป็น
- มีสุขภาพดีทั้งกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม
- มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ไม่หนีเรียน
- รู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง
- มีมารยาทดี แต่งกายเหมาะสม เคารพครูอาจารย์
- มีระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของโรงเรียน
- มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและพัฒนาโรงเรียน
- กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์
- เป็นคนดี มีคุณธรรมและจริยธรรม

อิทธิพลของชุมชนที่มีต่อวัยรุ่น

ชุมชนเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ วัยรุ่นที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน จะเกิดจิตสำนึกสาธารณะ เป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นผู้ใหญ่ที่ดี

ความคาดหวังของชุมชนต่อวัยรุ่น

- ✓ รับผิดชอบตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และสังคม
- ✓ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน
- ✓ มีจิตสำนึกสาธารณะและเป็นผู้ใหญ่ที่ดี
- ✓ ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อชุมชน
- ✓ มีปณิธานสำคัญในการพัฒนาสังคมต่อไป

อิทธิพลของเครือข่ายสังคม (Social Network) ที่มีต่อวัยรุ่น

สังคมออนไลน์เชื่อมโยงผู้คนผ่านอินเทอร์เน็ต มีผลต่อวัยรุ่นทั้งด้านบวกและด้านลบ

สังคมเสมือนจริง ตัวอย่าง

เกมออนไลน์

อวาตาร์

ภาพจำลองตามจินตนาการ

ท่องเที่ยวเสมือนจริง

ร้านค้าเสมือนจริง

อิทธิพลทางด้านบวก

- ✓ เฟลิตเฟลิต อำนวยความสะดวก
- ✓ รู้จักเพื่อนใหม่ ได้ประสบการณ์ใหม่
- ✓ ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย

อิทธิพลทางด้านลบ

- ✗ ไม่รู้จักการแบ่งเวลา เสียการเรียน
- ✗ เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิผู้อื่น
- ✗ อาจเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ความคาดหวังของเครือข่ายสังคมต่อวัยรุ่น (คุณลักษณะพลเมืองคุณภาพที่สังคมต้องการ)

- 1 สุขภาพร่างกายแข็งแรง
- 2 จิตใจเข้มแข็ง มองโลกในแง่บวก
- 3 มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีมได้
- 4 คิดเป็นเหตุเป็นผล สร้างสรรค์ แก้ปัญหาเป็น
- 5 มีสติ รู้สิ่งที่ควรไม่ควร เห็นอกเห็นใจผู้อื่น

